Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

liv@eduskunta.fi

Liikenne- ja viestintäviraston asiantuntijalausunto valtioneuvoston selvityksestä koskien ehdotusta neuvoston suositukseksi koskien unionin koordinoitua lähestymistapaa kriittisen infrastruktuurin häiriönsietokyvyn vahvistamiseen

1 Lausuntopyyntö

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirastolta asiantuntijalausuntoa valtioneuvoston selvitystä koskien ehdotusta neuvoston suositukseksi koskien unionin koordinoitua lähestymistapaa kriittisen infrastruktuurin häiriönsietokyvyn vahvistamiseen E 145/2022 vp.

Liikenne- ja viestintävirasto kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

2 Asiantuntijalausunto

Liikenne- ja viestintäviraston toimiala on niin viestinnän kuin liikenteen alallakin rajat ylittävää, joten yhteistyö ja koordinoitu lähestymistapa ovat keskeisessä roolissa. Virasto näkee ehdotuksen mukaisesti hyvänä, että suosituksessa huomioidaan laajempi EU:ssa tehty työ, jolla parannetaan hybridiuhkiin varautumista ja vastaamista.

Liikenne- ja viestintävirasto pitää tärkeänä, että yhteiskunnan kriittisten sektoreiden turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota muuttuneessa turvallisuusympäristössä. Kyberturvallisuus muodostaa keskeisen osan nykypäivän turvallisuusympäristöstämme. Turvallisuusympäristömme on pysyvästi muuttunut, eikä kyberriskejä voida enää arvioida irrallaan muista turvallisuusriskeistä. Kyberturvallisuus muodostaa keskeisen osan kriittisen infrastruktuurimme suojaamista. Liikenne- ja viestintäviraston Kyberturvallisuuskeskuksella on keskeinen rooli yhteiskunnan kriittisten toimintojen kyberturvallisuuden edistämiseksi sekä kriittisten toimijoiden tukemiseksi.

Merikaapeli-infrastruktuurista on muodostunut digitaalisen yhteiskunnan verisuonisto. Liikenne- ja viestintävirasto tukee suosituksessa esitettyä Suomen kantaa koskien EU:n merenalaisen tietoliikennekaapelijärjestelmän häiriönsietokyvyn selvittämistä ja strategista tavoitetta rajat ylittävän tietoliikennekaapeli-infrastruktuurin kapasiteetin vahvistamiseksi.

Liikenne- ja viestintävirasto pitää tärkeänä, että kriittisten sektoreiden kyberturvallisuutta kehitetään EU-sääntelyn keinoin. Tästä hyvänä esimerkkinä on uusi verkko- ja tietoturvadirektiivin (NIS2-direktiivi), joka vahvistaa yhteiskunnan kriittisten sektoreiden kyberturvallisuutta. Liikenne- ja viestintävirasto korostaa, että

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

liv@eduskunta.fi

valtioneuvoston selvityksessä esille nostetut NIS2- ja CER-direktiivi vauhdittavat osaltaan myös kansallisen kriittisen infrastruktuurin turvallisuutta ja kriittisten toimintojen sekä toimijoiden tunnistamista eri sektoreilta. Tämä työ tukee myös omalta osaltaan vireillä olevan valmiuslain kokonaisuudistuksen valmistelua. Liikenne- ja viestintävirasto korostaa, että sääntelyn pitää kuitenkin olla oikeasuhtaista sekä johdonmukaista ja päällekkäistä työtä tulee pyrkiä välttämään eri säädöshankkeiden välillä. Myös toimialojen väliset riippuvuudet on huomioitava häiriönsietokykyä kehitettäessä, jotta sääntely kohdistuu sinne, missä riskit ja vaikutukset ovat suurimmat.

Liikenne- ja viestintävirasto pitää tärkeänä, että myös EU:n tasolla kiinnitetään jatkuvasti huomiota viestintäverkkojen ja -teknologioiden turvallisuuden edistämiseen. Toimiva esimerkki tällaisesta EU-tason työstä on 5G-kyberturvallisuusvälineistön laatiminen ja täytäntöönpano myöhemmin jäsenvaltiotasolla. Liikenne- ja viestintävirasto korostaa, että viestintäverkkojen turvallisuuden edistäminen on jatkuvaa työtä teknologian kehittyessä. Liikenne- ja viestintävirasto katsoo, että 5G-kyberturvallisuusvälineistön täytäntöönpanon seurantaa tulee jatkaa EU:n tasolla ja EU-tason yhteistä riskiarviota sekä kyberturvallisuusvälineistöä tulee harkinnan mukaan päivittää siirryttäessä lähemmäs 6G-viestintäverkkoteknologian aikakautta.

Liikenne- ja viestintävirasto korostaa, että EU:n kyberturvallisuutta koskevia verkostorakenteita tulee mahdollisuuksien mukaan hyödyntää myös EU-NATO-yhteistyössä.

Lopuksi Liikenne- ja viestintävirasto toteaa, että kansallisen kriittisen infrastruktuurin suojaaminen vaatii eri viranomaisten yhteistyötä ja panostusta. Liikenne- ja viestintävirastolla on digitaalisen infrastruktuurin ja liikenteen aloilta sekä kyberturvallisuudesta arvostettua ja vankkaa osaamista ja myös vahvaa kyberturvallisuuden toimialaosaamista monelta muulta huoltovarmuuskriittiseltä sektorilta. Vankin toimialakohtainen ymmärrys löytyy kunkin sektorin valvovalta viranomaiselta. Tätä osaamista on ensiarvoisen tärkeää hyödyntää sektoreiden häiriönsietokykyä tukevia toimia suunniteltaessa.

Sauli Pahlman

Ylijohtaja

Kalle Varjola

Erityisasiantuntija